

СВОБОДА **UKRAINIAN DAILY**
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879 Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОДІЇ ПЕРЕСТЕРПАЮТЬ

Безоглядна реакція Москви на спробу мадярів використати десталінізаційну "відлигу" для політичного узалежнення Мадярщини від Східного Союзу, концентрування совєтських дивізій над польськими кордонами й очевидна загроза повторити в Польщі у відповідь на дещо ліберальніший курс польських комуністів і їхні досить обережні намагання узалежнити себе від Москви — пачифікацію неопірних елементів, задемонстровану на Мадярщині — свідчать про те, що Хрущов, Булганін і Жуков, ініціатори започаткованого минулого року в Женеві політичного коєкзистенції й усмішок, починають вертатися у відношенні до підлеглих народів до сталінського режиму залізного кулака — зброї і терору. З другого боку, московські методи, демонстровані в ліквідації опозиційних до Москви комуністів, такі, як підступна ліквідація уряду Імре Надя та мадярського командування, і східна підготовка до ліквідації комуністичних "лібералів" у Польщі, свідчать про те, що хрущівська кліка вертається до методів злізлого й осудженого нею самого шефа совєтського МВД — Лаврентія Берія.

У зв'язку з продовжуванням хрущівським "колективним керівництвом" народобичів традицій Сталіна і Берія, варто пригадати, що ліберальні курси в Польщі і на Мадярщині виникли на ґрунті і в атмосфері коєкзистенційної "відлиги", дозволеної й підтриманої московським МВД і комуністичними режимами в країнах "народних демократій". Попереджало і супроводило ці "ліберальні курси" толерування комуністичними режимами покаявливих вразимів із закордоном, здебільша з емігрантами, що їх досі не вільно було й задувати, і, з другого боку, посилення акції масової висилки карчових та одогових посланців із закордоном для людей в Совєтському Союзі і в сателітних країнах. Знаючи комуністів, що їм ніколи не йшло і не йде про якість покращання долі населення, а всі підстави думати, що, дозволяючи на покаявливий зв'язок із закордоном, комуністичні уряди і "служби безпеки" мали на увазі свої спеціальні цілі, зокрема виявлення всіх можливих контактів населення із закордоном і, з другого боку, викривання "ворогів народу" серед самих комуністів. Щоб добути цього останнього, дозволено і в Польщі і на Мадярщині публічні виступи та дискусії студентства й інтелігенції (письменників і науковців) з гострою критикою самого режиму і здійснюваних комуністами заходів. Виступи ці і дискусії, що їх трактували на Заході то як вияв слабости комуністичних режимів, то як "докорінну зміну" в методах комуністичного володіння, були на ділі розпалюваними на далеку мету акціями для ліквідації незалежницьких елементів серед населення й опозиційних елементів серед сателітних комуністів.

З вістками про криваве здушення совєтськими "каральними" дивізіями і спеціальними загонами Серова мадярських повстанців, між ними передусім робітників і студентів, воєнік і донедавних комуністів, і з повідомленнями про масову депортацію мадярської молоді до Совєтського Союзу, починають приходити нові вістки про відновлення депортацій із західних областей України та з Литви. З цих областей відходять нові транспортні українських засланців, між ними також і жидів, що ще позалишалися були у Львові, Вильні та інших містах і вдержували зв'язок із закордоном, добиваючись можливості вийти до Палестини.

Усі ці факти, особливо нове скраєве виявлення антинародного курсу і загострення комуністичного режиму не тільки в сателітних країнах, але й в Совєтському Союзі, зокрема на українських землях, заповідають скорий кінець облуді з лібералізаційною і реабілітаційною "відлигою" і в Совєтському Союзі, передусім в Україні, заповідають загрозу нових депортацій, репресій і терору. І тому з усім притиском треба ще раз перестерігти українське громадянство у вільному світі проти припущень про якісь "зміни" в Совєтському Союзі і надій на нормалізацію кореспонденційних, посилкових чи й відвідувальних зв'язків. Добу коєкзистенційних усмішок і жести Москва перервала дуже брутально не тільки своїми заявами, але й діями — гарматними стрільнями і летунськими бомбами, скидуваннями на переселюваних і голодних робітників, студентів та інтелігентів Мадярщини. Кожної хвилини Москва може сприймати свої "каральні" експедиції і проти польського, румунського, українського чи іншого населення. І тоді потерпілий у першій мірі ті, кого, як тепер на Мадярщині, обвинуватять в підтримуваних вразимів з закордоном, у пачкуванні... нелегальної літератури, зброї, а то й диверсантів. З цього погляду сьогодні події на Сході Європи є дуже виразною пересторогою для всіх тих, що підтримують зв'язки із своїми рідними на батьківщині, за залізною заслоною.

В. Гайдарівський
ЩЕ ОДНО КОХАННЯ
Poems
(22)
Глибоке, глухе ридання ринуло з худих материних грудей. Максимові по спині пошов крижаний холод. Йому було моторошно сидіти поруч татиничного, страшного гостя, що з'явився у них в образі директора заводу. Лише материн розпач переконав його, що це не сон і не марення, а дивовижна, незрозуміла дійсність.
— Плачеш, сестро? Є чого плакати, — співчутливо сказав Стефан Гнатювич.
Жінка хутко підбігла до нього, впала на коліна і притиснула кістлявим тілом до блискучих чобіт.
— Братіку, рідний, пожалуйте нас! — кризь сльози благала вона.
— Е, що вигадала, — з незадоволенням у голосі промовив Стефан Гнатювич; схилившись, він підняв легко тіло жінки й посадив її на своє місце, а сам почав ходити по кімнаті.
— Тут жалість не допоможе, Пашо, — задумливо, ніби сльм до себе, говорив Стефан Гнатювич. — Я б охоче спробував урятувати твого белебєя, та невпевний, чи не базікали ви кожному зустрічному, що маєте родича-директора...
— О, братіку, Стефане Гнатювичу! Ніхто цього не чув від мене. Навіть Максимові я не казала. Коли б ви не прийшли сюди, то й він ніколи б не дізнався...
— Справді? Дивно!

АНАЛІЗА ВИБОРІВ

Вся американська і світова преса займається аналізом останніх виборів у цій країні. Хоч які різні ті голоси, все ж багато з них можна звести до спільного знаменника. Бо й оці наші останні вибори, хоч які вони різногранні і навіть у деяких своїх точках на перший погляд парадоксальні, проте, при ближньому розгляді, логічні.

Самостійність індивідуального вирішення кожного американського виборця, за якого він голосує, у практиці перекреслює поділ американського народу на партії. Рішальне не партійна дисципліна, не рекомендації керівників робітничих юній, а індивідуальна воля громадянина. А на сформовані тілі індивідуальної волі єдиний вплив мають ділові аргументи і реакції людини на все те, що вона чує і бачить під час передвиборчої кампанії. Вільше понад 9 мільйонів голосів, що їх дїдав Д. Д. Айзенгавер у порівнянні з числом голосів, які віддано на А. Стівенсона, має від 1824 року, коли вперше підраховано народні голоси, тільки один прецедент з 1936 року: тоді Ф. Д. Рузвельт дїдав круто 27,500,000 голосів супроти 16,500,000, що їх зібрав А. Лендон. Призвучуючись над причинами, які склались на "ляліну" голосів, що поплили в користь Айзенгавера, коментатори з усіх таборів і напрямків погоджуються, що прирости тут два головні моменти: популярність теперішнього Президента і помилка у виборчій кампанії його суперника. Виявилось, що верхівка Демократичної партії недоцїнила тілі велелюдської симпатії, якими користується Д. Д. Айзенгавер в американському народі, в усіх його верствах і на всьому елєментському просторі між двома океанами. Тільки невеличка чорна цятка семи стейтів у південно-східному куті 3-с'єдинених Держав становить виняток на мапі американської країни, 41 стейт який висловився в більшості за теперішнього Президента. За минулих чотири роки його популярність не тільки не зменшилась, але збільшилась, бо ж він дїдав на крутло три мільйони голосів більше, як в 1952 році. До давнього німбуса воєнного героя прилучилась достойна постава, яку він зберігав на своєму становищі, і хист, що його проявив у керуванні внутрішніми й закордонними справами. На його перемогу надвипадково вплинув характер його передвиборчої кампанії: часописи звертають тепер увагу на факт, що Д. Д. Айзенгавер ні в одній своїй промові, ні в одній своїй пресовій конференції ані словом не образив і не зачепив нікого з ворожого йому партійно-політичного табору та ще й дав кандидатуру на свого заступника виразні вказівки втримувати виборчу кампанію "на високому рівні", омиваючи персональні атаки і загальні обвинувачення.

А. Стівенсон і І. Кіфолер зробили основну помилку в читанні поважних коментарів, — коли вони пішли в чотиріохітній кампанії радше по лінії тактики колишнього американського президента — "дай йому бобу". Вони відмовляли Д. Д. Айзенгаверові здібності керувати державою і вільним світом, називали його "дарт-тайм-президентом", вихоплювали помилкові деталі з пресових конференцій, старалися применшити персональну повагу до нього в громадянстві. За одностайним переконанням — буквально в останній хвилині А. Стівенсон придбав Айзенгаверові чимало голосів своїм дуже незручним останнім передвиборчим закликом, щоб люди не голосували за Айзенгавера, бо, мовляв, він не переживе чотиріохітної каденції, і президентом стане Річард Ніксон. 33 мільйони громадян за м а ніфестували, що такі аргументи їх не переконують. Щодо ділової програми, то Стівенсон і його дорадники справді ризикували новими концепціями з ділянки оборони країни: проєктом скасування обов'язкової військової служби з тим, щоб збройну силу ЗДА опирати на добровільників, і проєктом припинення дальших експериментальних вибухів ядрової зброї. Сам А. Стівенсон признав тепер після виборів, що останні міжнародні події допомогли Айзенгаверові. Так воно дійсно й було. Ці грізні міжнародні події не тільки піднесли в очах американців кваліфікації Айзенгавера на відповідальний пост президента в трудних для країни і вільного світу часах, але й послабили кандидатуру його суперника, бо навочо виявили нерезальність і недоцїлність комбінації із припиненням дальшого вкочалювання ядрової зброї. Немає сумніву, що А. Стівенсон, дуже добрий адміністратор, великий патріот і рішучий ворог комунізму і московського імперіалізму. Проте, публічно висловлюване переконання, що з більшевизмом можна "договоритися" в справі розробки і що Москва піде за прикладом ЗДА, якщо ці останні припинять дальші ядрові експерименти, — таке припущення знайшло страшильне заперечення у світлі подій на Мадярщині.

Але американський народ, висловивши довір'я республіканським кандидатом на президента і віцепрезидента, не гаслював довір'я "гуртом" цілій Республіканській партії. Вибравши Конгрес із демократичною більшістю і в Палаті Репрезентатів і в Сенаті, виборці показали себе знущо індивідуалістами. Виграли кандидати на місцях незалежно від своєї партійної приналежності. Надвипадково характеристична перемога з роємд півмільйонною більшістю голосів республіканського сенатора Джекоба Джавігаса в стейті Нью Йорк: він побив популярного юйоркського посаджника демократа Вагнера, хоч здавалось, що, вислунавши одверто з осудом Ізраїлю, відстоюючи від себе виборців жидівської національності, які становлять в цьому місті і стейті поважну цифру. В республіканському стейті Пенсильвеї вибрано демократичного сенатора, а в, наприклад, традиційно-демократичному повіті Гадзон в стейті Нью Джерзі вибрано республіканського конгресмена. Ліній партійного поділу на мапі стейтів і їх повітів цілком затерлася.

Це полєгує в практиці обставину, що Конгрес знову буде демократичний, а адміністрація республіканська. Сам през. Айзенгавер доказав в останніх двох роках, що він уміє ладнати з демократичною більшістю в обох парламентарних палатах. Також тамошні законодавці доказали не перший раз в історії Америки, що вони голосують не за партійною програмою, а за індивідуальним переконанням, не в ім'я добра партії, а в ім'я добра країни. Півслівборча заява А. Стівенсона про єдність американської нації найкраще засвідчила це. Ніде у світі нема ідеального уряду й ідеального парламенту. І в американському устрої є слабші пункти, та в кожноточасних виборах можуть перемагати інколи випадковою більшістю голосів також об'єктивно слабші кандидати. Але цілість американського державного устрою, опертого на найкращій системі демократії, що досі проявилась у всесвітній історії всіх державних систем, які досі проявились знаменито скляла іспит у віткривих виборах. І також знаменито скляла іспит державної зрілості ще раз американський народ.

К. Круський

"SOVIET UNION IN MAPS"

Під такою назвою побачив я в одній університетській книгарні атлас, і то на "дешд'ейл". Його червона обкладинка із золотим написом на тлі серпа і молота — "Совєтський Союз в мапах" звернула мою увагу. Виявилось, що атлас виданий в Англії: Printed by George Philip & Son, 32 Fleet Street, London E. C. 4. в 1954 р. Edited by George Goodall, M. A. На обкладинці подана адреса американського видавництва в Шінгаї, яке поширює цей атлас в ЗДА.

На тридцяти двох сторінках атласу вищеінені прекрасні кольорові мапи Совєтського Союзу та "its origin and development", як зазначено під назвою атласу. На кожній сторінці подано тексти пояснень. У тому власне, що в тих поясненнях фальшується правду про поневолені Московські народи, а в тому числі також про український народ, і подастесь про них думани в Москві історичні дані, не зашкідило б звернути на цьому місці увагу на школаду, яку приносить таке видання не тільки для поневоленіх Московських народів, але й для студентів, які користуються ним. А можна сподіватись, що охочі користуватись зніходяться. Тим більше, що атлас дешевий, бо коштує тільки 50 центів. Крім того, він імпоунуючий і в ньому є не тільки фізичні карти, але також найцікавіші дані з політичної географії, такі, як природний багатства Совєтського Союзу, розположення різного роду промисловости, цифри продукції, комунікації та ін., про що вільний світ правди не знає і не знає тому, що хоч він і в цьому атласі всі дані базовані на совєтській статистиці, на неї інакше зацікавився ми, що знаємо Совєтський Союз з практики, а інакше ті, які мріють ті речі критерієм вільного світу. В атласі робиться порівняння із числами з держави демократичної, а адміністрація республіканська.

Сам през. Айзенгавер доказав в останніх двох роках, що він уміє ладнати з демократичною більшістю в обох парламентарних палатах. Також тамошні законодавці доказали не перший раз в історії Америки, що вони голосують не за партійною програмою, а за індивідуальним переконанням, не в ім'я добра партії, а в ім'я добра країни. Півслівборча заява А. Стівенсона про єдність американської нації найкраще засвідчила це. Ніде у світі нема ідеального уряду й ідеального парламенту. І в американському устрої є слабші пункти, та в кожноточасних виборах можуть перемагати інколи випадковою більшістю голосів також об'єктивно слабші кандидати. Але цілість американського державного устрою, опертого на найкращій системі демократії, що досі проявилась у всесвітній історії всіх державних систем, які досі проявились знаменито скляла іспит у віткривих виборах. І також знаменито скляла іспит державної зрілості ще раз американський народ.

Про завоювання Московією східних народів говориться там, начебто москалі забрали свої питомі землі. Створення по першій світовій війні "буфорої" держави, сказано в атласі, стали тільки просторою, звідки гітлерівська Німеччина повела свою атаку проти Совєтського Союзу. Так що Совєтський Союз залишився "майже вповні відіподівальний" за "визволення" тих буфороїх держав. Далі тенденційно підкреслюється величчю СССР: Коли в Ленінграді з 12 година, то на Камчатці 10 год. ночі! Ось, мовляв, яка велика та могутня "матушка"!

Захвалюється модернізація зніряддя в промислі, "науково-агрикультуру" і т. д. Про плія праці в колгоспах та про розподіл "прибутків" рішють, мовляв, самі робітники на своїх зібраннях, бо Совєтський Союз є державою робітників і селян, яким належать всі природні багатства, виробничі засоби і продукція. Далі пояснюється істоту совєтського державного устрою та права "республік" (яких вони зовсім не мають). "Російському уряду не

Р. Михайлович

"СОНЦЕ И ПОВІТРЯ" ДЛЯ НАШИХ ДІТЕЙ

Святлий вогонь горить у душі кожної людини. Перші його іскри сягають дитячого віку, — вчин нас Іван Франко. Загасити цей вогонь — значить не приготуватись до освітлення мети свого життя і призначення. Так звучить один з основних законів виховання.

Наука психології каже, що дитина живе у власному духовному світі, який можна прирівняти до царства з двома провінціями: ділякою казки й ділякою гри. Казка й гри є чинниками, без яких не міг би існувати окремий світ дитячого царства з своїми особливостями та вимогами. Кілька років свого життя діти живуть коло нас, дорослих, мов гноми-карлики, не знаючи ані нашої ділі, ані нашої дійсності. Їх дійсність — це те, що створила їх уява, і тому навіть мертві предмети

вдалося створити часливих відносин з католицькою Польщею, зате менше труднотів було з балтійцями, які до Версальського договору в 1919 р. ніколи не мали своєї власної держави.

А на першій і другій сторінці атласу вищеінені мапи, що показують, якою великою була Литва в XIII-XV ст.

"В царській Росії національні меншоті терпіли соціальну несправедливість. Але в СССР усі вони мають рівні права, хоч провід руських був завжди потрібний, і нині це є очевидним. Всі республіки однаково заступлені в Совєт Республік, тобто Росія, що має понад 100 мільйонів населення, заступлена таким числом репрезентантів, як і Вірменія з 1.250.000 населення".

Хоч може для денотого з точки зору правдивої науки видається смішним і негідним уваги такий атлас, не треба забувати, що Москва через тани і подібні трюни такі осягала і осягає свої імперіалістичні цілі.

Чи можлива успішна протидія на таку московську акцію? Можлива, але під умовою, що в тій протидії виступлять всі поневолені Московією народи бідно об'єднані. В наших умовних ми не маємо можливості конкурувати з Москвою у видаванні публікацій, але є один беззастовний засіб, використання якого принесло б дуже успішні наслідки.

Сильки то науковців поневолені народи праццюють у вільному світі як професори та університетські викладачі. Якщо кожен з них постарється використати кожну нагоду, щоб звернути увагу студентів на підступність та фальшивість видання Москви і рекомендувати їм джерела, з яких можна довідатись правду, — тоді не допоможуть Москві і найбільші хитроції.

Науковці, що перебувають нині на еміграції доконають легко того великого діла в боротьбі з Москвою, якщо піднесуться понад непорозуміння які є існують поміж національними групами, бо ті непорозуміння тільки зміцнюють аргументи Москви, найбільшого ворога людської свободи.

КРИНЦЯ

Я колись ішла мимо криниці. Нахилилась, глинула в глибину. Не збиралась з неї й напиться. Та в воді відбита неба сині. Мимоволі зір зачарувала. І довгі роки бачиться мені. Те, що пам'ять вить (закарбувала). Темний зруб і синица на дні. А сьогодні, зовсім випадково Глянула в блиск твоєї очі. Не обмінявся ні словом. Поглядаю не стріляє гаряче. Тільки знаю — будуть (очі сниться). Всю весну і може не одну. Як вода джерельна, (що в криниці). Відбавила неба глибини.

ЛІДІЯ КОЛЕСНИКОВА

ним сказаним словом йому легшало і на душі теплішало. — Нічого, синку, — з матірньою ласкавістю мовила Паша після його сповіді. — Дасть Бог, все минеться, і дивчину знайдеш іншу, і все буде гаразд.

З того вечора Максим уникав людей, голову носив зв'язану, ніби щось шукав на землі і не міг знайти, плечі худили, наче постійно мерз, і мовчав так уперто, мов відкусив собі язика.

ХІІ

Стефан Гнатювич пішов на засідання з деяким запізненням. Він нахилився затримався в своєму кабінеті, щоб уникнути розмови з секретарем Юрчином про питання, яке розглядатиметься на бірі партійного комітету. Хотів удати, ніби задалегідь обміркована ним пропозиція виникла лише під час перебув засідання. Коли ввійшов до залу, там уже сиділи всі члени бюро, парторги й найважливіші активісти заводу. Вони відірвали очі від газет або припинили напівголосні розмови і проводжали поглядами директора, що просувався поміж стільцями наперед. Стефан Гнатювич дїстався до єдиного в залі м'якого фотеля, спитав у сусідів, чи місце не зайняте, і тоді вже сіс, хоч знав, що фотель цей тримали спеціально для нього і ніхто не відважився б на нього сісти, якби навіть директор не з'явився зовсім.

Товариш Юрчик з діловою заклопотаністю ще трохи попокирався в папєрах, без ніякої на те потреби, аби в присутніх не склалось враження, ніби він не відірвався від засідання, вичікуючи на прихід лише одного члена бюро. Справді ж ні писати, ні переглядати не було чого, до засідання підготоване все, включно з проєктом постанови, але відірвати засідання без директора заводу Юрчик вважав за нетактовне, і за не зовсім безпечно, щоб не завогнати, бувало, проти себе таку поважну особу, як товариш Курдюк.

Коли директор трохи відсапався, Юрчик калатнув дзвоником і серед мертвої тиші почав промовляти. Його недовга вступна промова, що складалась з загальних формулювань, помережаних загальноювідомими в країні гаслами й висловами, пересіченою слухачів здавалась б набором пустопорожніх слів, які заше пролітають повз вуха. Та в залі сиділи слова були тим тоном, що його подає перед співом хорів диригент. Присутні одразу зорієнтувались я настанові, зрозуміли, чого від них вимагається, і думки їхні почали працювати в бажаному напрямку.

Голова заводу товариш Ворущун у своїй доповіді розгорнув тези секретаря і підсилю їх фактами й переконливими прикладами. Він доводив, що морально-політичний стан трудящих заводу не стоїть на належному рівні. Партійний актив це не є тим авангардом, яким повинен бути, а тому класово-ворожні елементи використовують слабкі сторони і провадять свою роботу. Вони не тільки відволікають думки трудящих від основних завдань — мобілізації своїх сил на підвищення продуктивності праці, але вже розперезалися остаточно і вчинили відвертий виступ у Ідальні, після чого нездорові настрої перенеслися до цехів і там виграють, як знає у ділжі. Ворогам потрібна каламутна водичка, щоб у ній компромітувати Ідеї партії, зводити навівещ усю виконну роботу. А деякі члени партії такої водички ворогам своїм ніби спеціально накопчують.

При цих словах промовець кинув погляд на завідувача Ідальні Вєспальченку. У залі прокотилась легка хвиля сміху.

— Доводиться дивуватись, що Копа, йатажко ворожих недобитків, які буали в Ідальні, не подав думки юрбі скупати в кухонному казані одного з наших шланових товаришів. Довелось б йому загнати не дуже почесною смертю...

ФОНД „ВЕСЕЛКИ“

Л И О Т А Ч. 9.

Разом	\$ 125.00	\$ 110.10	\$ 235.10
Раніше проголошено	\$1,071.90	\$1,202.50	\$2,273.80
Разом все . . .	\$1,196.90	\$1,312.60	\$2,509.90

● КНИЖКИ ●

НОВІ ВИДАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ:

1. В. Володо: Пригоди Юрчика Кучеряного	75¢
2. Дідова Дочка, укр. нар. казки	25¢
3. М. Коцюбинський: Злинка (діалог)	25¢
4. „Пірин” (Каліграфія), це підручник гарного писання, для дітей!	50¢

Замовляйте:

“HOWERLA”
41 E. 7th St., New York 3, N. Y.

"ПОПЕЛЮШНА"
 • ВЖЕ ВИПІШЛА ДРУКОМ. •
 Цю гарячу казку, яка пригадує нам
 наші дитячі літа, Ви можете вже т е п е р
 придбати для Ваших дітей.
 Вона коштує лише 50 ¢
 Замовляти:
"SVOBODA", P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

 НОВІ
РІЗДВЯНІ КАРТКИ
З РЕЛІГІЙНИМИ ВЗОРАМИ
та картки, виготовлені на підставі оригіналь-
них візрів відомих українських артистів-
малюв.

Картки в кольорах з гарними українськими
святочними побажаннями.
Ціна одної картки 10 центів — з релігійними

Замовлення просимо слати враз з грошми до:
"SVOBODA"

81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

**У НЬО ЙОРКУ ВІДБУВСЯ ВЕЛИЧАВИЙ З'ЇЗД
КОЛ. СТУДЕНТІВ ВИСОКИХ ШІЛ У ЛЬВОВІ**

(Закінчення зі стор. 1-ої)
Баль" під проводом колиш.-Гайскул заходом Літератур-

них арханкерів студентських балів у Львові, в якому взяло участь біля тисячі осіб. В неділю 11 листопада відбулося в рамках «Заду відкриття «Львівської Виставки», вштованій окремим комітетом під проводом мгр. Наталі Ковалів в залах Українського Літературно - Мистецького Клубу в Нью Йорку, на якій склалися чотири окремі цікаві виставки — малярських, скульптурних і графічних творів мистців, які жили і працювали у Львові, львівських книжкових і часописних видань, фотографій Львова і поштових марок у зв'язаних зі Львовом чи присвя-

Піпів, що вийшли з Львова. На закінчення Єзиди відбувся в неділю увечері в аудиторії Стайвезант паніювальні пані З. Маркович та Е. Чапельська. Присутніх було біля 400 осіб.

ХПІ закликав в ім'я релігії, цивілізації і будуччини людства закінчити з політичними суперництвом між народами в плянуванні і готуванні воєни, з усім тим, що посилило серед людства тривогу і терор, вбивав духа і нівецьє плоди людської праці і поєстуну. — Тюркаючись актуальних справ, зокрема ситуації в Єгипті і на Мадирщині, Святи-

а не слів" в обороні волі

Нью Йорк. — Занехати поділ пошрмленних москoвськими бoлшевицькими народів на сателітні й інші, бо неволя всіх і прагнення до волі ті самі; аплінути через натиск публічної думки і змусити їх

УКК і „Свободи" та багато інших. Збори започаткував молитвою білоруський архієпископ Василь, а проводив ними вірменський діяч К. Вабаян. Головним промовцем від Паризького блоку був президент Вірменії, Норман Татевосіан. Ва-

олітичні оштан на ураді всіх західних держав, щоб вони перейшли від резолюцій до діл в обороні появляемі волі народів; признати ділами, що воля народів, появляемих Москою, є передумовою для світового миру — це основні думки обширної резолюції, яку — спеціально під адресою ЗДА і Об'єднаних Націй — прийняли Збори Визволення Перших Жертв совєтської комуністичної агресії, як відбудується в неділю 11 ч. м., о год. 3. годині, в залі великої Комоди лордської палати в Парламенті Абрамчик, а від амеріянків — суддя Роберт Морріс, правний радник Конгресової Комісії не-амеріканських дій у Вашингтоні, та конгресмен Алфред Сантанелло з Нью Йорку. Промовляючи одностайно підкреслювали, «спільні ідеали, спільні цілі, її спільну акцію» всі появляемі народи, таврували совєтську колоніяльну й імперіалістичну політику, яка не чується винищуванням інших народів і для своїх за-

дод. Збори скликала Ліга для визволення народів СРСР, що тожого з т. зв. Паризьким блоком. Належали туди: Азарбейджан, Вілорусь, Вірменія, Грузія, Ідель-Урал, Козакія, Крим, Північний Кавказ, Туркестан і Україна. Велику залю щерть вивопили понад 600 мешканців Нью Йорку походження з названих віторі 10-ох поярмлених тепер більшевиками країи. Численну групу становили українці, між дичих були півнячі армії, гарбницьких цілей, та домагалася, щоб західний світ не престав не тільки „співіснувати" з Москвою, але і відповідати на московські провокації рі резолюціями, замість хаяпатися проти більшовиїв єнергіяні діл. Промови були переплітані мистецькими продукціями: співали вірменські кий артист Лорія (тенор) вілоруський співак Петро Колюнов (бас). Цілі збори були зарековдовані Радом Визволення дідперелачі за залізними

жик АММАН була протесту проти завісію. Мстислав, о. мітр. Весоловський, ген. О. Загородський, проф. М. Ветухів, д-р К. Панківський, проф. Іван Паливода, представники редакцій англомовного „Українського Вулетину“, органу

В суботу 11 листопада численні групи мадярів і українців пікетували будинок со-

васької делегації в ОН на
рози 68-ї вилучі і Парк свино
в Нью Йорку. Демонстранти
шинвальні), п-ні О. Костюк
(мистецтво слова і костюмер-
ша), п-ні В. Сроменко (мис-
тецтво слова адми. Гуртка),
п-ні Олія Прядко (скарбник),
друзи: П. А. Романенко, п. Ма-
рія Протца, п. О. Хоролца, п.
К. Кість, п. І. Прядко і п. Бу-
дулик. Врження під вечора
лишилися дуже гарні. Бажа-
ємо б, щоб такий вечір відбу-
вався і для ширшого загалу.

В. Л.

окупантів з поневодених ни-
мих країн", "Геть комуністів
убивників з ОН", "Мадярщи-
на переживас те, що вже 40
років переживас Україна" та
т.п. Як подас американські
преса, українська дівчина, 18
років, учениця гайскул і член
Юної СУМА під час демон-
страції вибила в будинку со-
ветської делегації вікно і бу-
ла арештована поліцією. Ві-
сля короткого допиту її від-
пустили, звеліши явитися в
п'ятницю 16 ч. м. в суді.

ПРО роман Василя Барки „РАЙ” писали вже літературні
критики а заглавий чатачі (Л. Лудя, К. Кисілевський, М.
Островерка, Л. Пшанковський, Т. Т., О. Чернова, С. Кар-
пенячева, Юрій Шерех і О. Репетило) і всі вони високо
оцінили цей Баркин тайр.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ ЦЕН ВЕЛИКНИЙ РОМАН

ВАСИЛІЯ БАРКИ

„РАЙ”

Ного можете купати в кожній книгарні, або просто
в Ваданцінці:

СВЯТОСЛАВ Р. О. Рок 348, Івано-Франківська 3, Н. І.

Ціна фільму \$3.00, які можете прислати в листі.
